

1. Gdovi liivakivi

vanim Eesti settekivim

Ruhnu puurauk

Vanus: ligikaudu 600 miljonit aastat.

Põhimineraalid: kvarts, päevakivi, vilk.

Kaasmineraalid: erinevad maakmineraalid.

Sorteeritus, terasuurus ja -kulutatatus: vähe sorteeritud ja kulutatud terad.

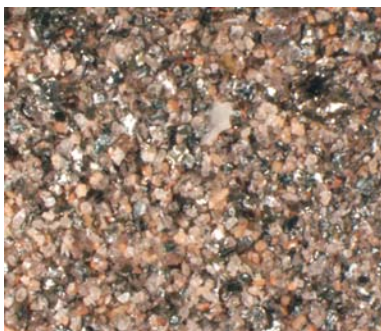
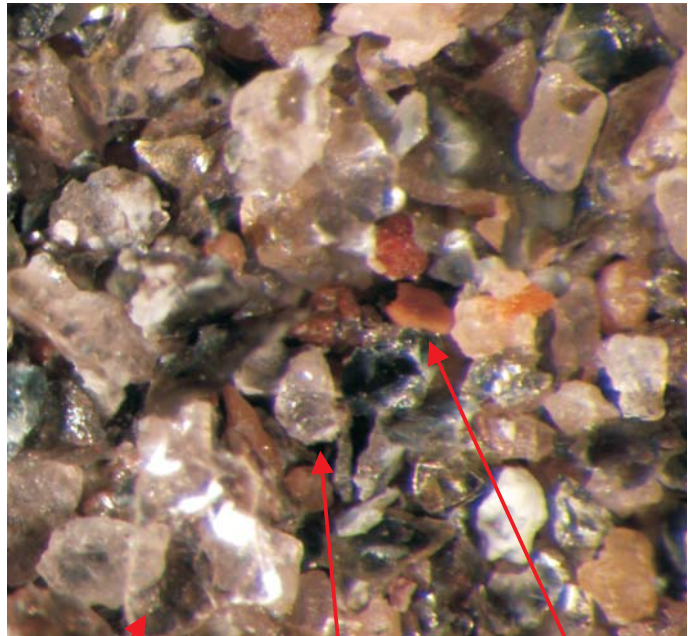
Tekkekeskkond: veelises keskkonnas, kiire settimise tingimustes.

Lähtematerjal: materjal on tard- ja moondekivimite murenemisprodukt.

Gdovi liivakivi binokulaaris

Gdovi põimkihiline liivakivi Ruhnu puuraugust ca 700 m sügavuselt. Tumedamad vahekihid on biotiidist (vilgust) rikastunud.

Liivakivi binokulaaris 20x suurendusega

Vilk

Kvarts

Päevakivi

Märkused ja lisainfo

2. Tiskre liivakivi

Alam-Kambriumi sette kivim

Kakumäe paljand

Vanus: ligikaudu 520 miljonit aastat.

Põhimineraalid: kvarts, päevakivi.

Kaasmineraalid: vilk, limoniit, glaukoniit.

Sorteeritus, terasuurus ja -kulutatus: hästi sorteeritud ja kulutatud terad.

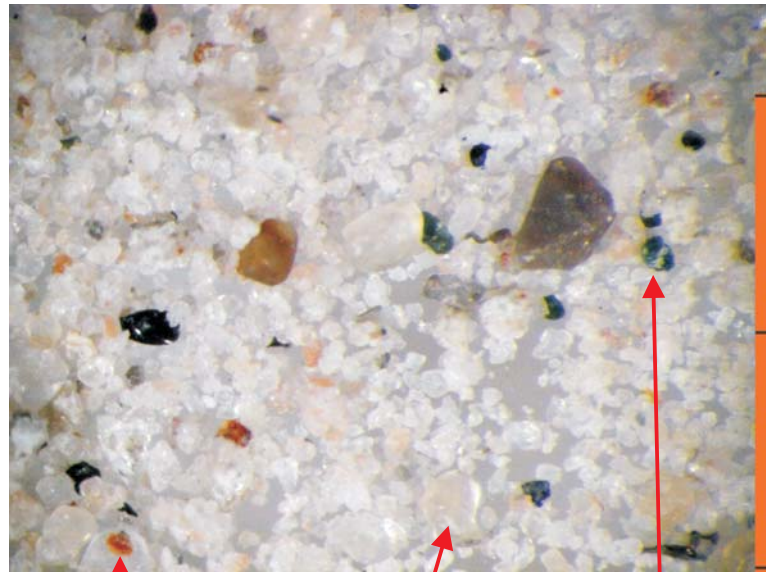
Tekkekeskkond: merelises keskkonnas, aktiivse lainetuse tingimustes.

Lähtematerjal: ümberasetatud vanemad sette kivimid ning tard- ja moondekivimite murendmaterjal.

Tiskre liivakivi binokulaaris

Tiskre peeneteraline liivakivi paljandub põhja Eesti klindil ja merre suubuvate jõgede kallastel. Liivakivi värske pind on helehalli värvusega. Pruunikas pealispind on tekkinud roostest ehk limoniidist.

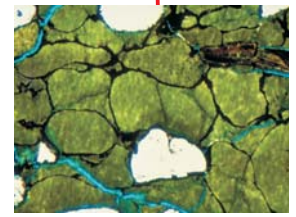
Liivakivi binokulaaris 20x suurendusega

Limoniit

Kvarts

Glaukoniit

Märkused ja lisainfo

3. Obolus-liivakivi Alam-Ordoviitsiumi settekivim

Vanus: ligikaudu 480 miljonit aastat.

Põhimineraalid: kvarts ja käsijalgsete kaanefragmendid.

Kaasmineraalid: püriit, limoniit.

Sorteeritus, terasuurus ja -kulutatus: sorteerimata ja terad erineva kulutusastmega.

Tekkekeskkond: madalmeres, aktiivse lainetuse tingimustes.

Lähtematerjal: vanemad settekivimid ja organismide kujud.

Obolus-liivakivi binokulaaris

Obolus-liivakivi on rikastunud käsijalgsete organismide karbiosakestest (tumedamad vahekihid). Obolus-liivakivi on maavara, millest toodeti fosforväetist.

Liivakivi binokulaaris 20x suurendusega

Püriit

Kvarts

Käsijalgse
kaanefragment

Märkused ja lisainfo

4. Devoni liivakivi

Kesk-Devoni settekivim

Tartu

Vanus: ligikaudu 395 miljonit aastat.

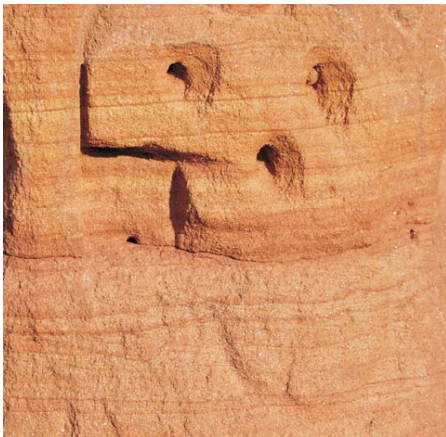
Põhimineraalid: kvarts, vilk.

Kaasmineraalid: limoniit, päevakivi.

Sorteeritus, terasuurus ja -kulutatus: hästi sorteeritud ja kulutatud terad

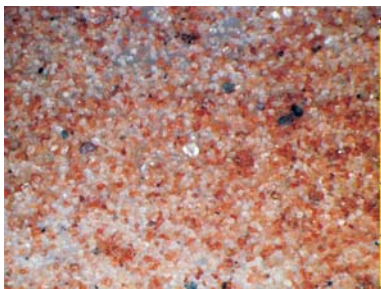
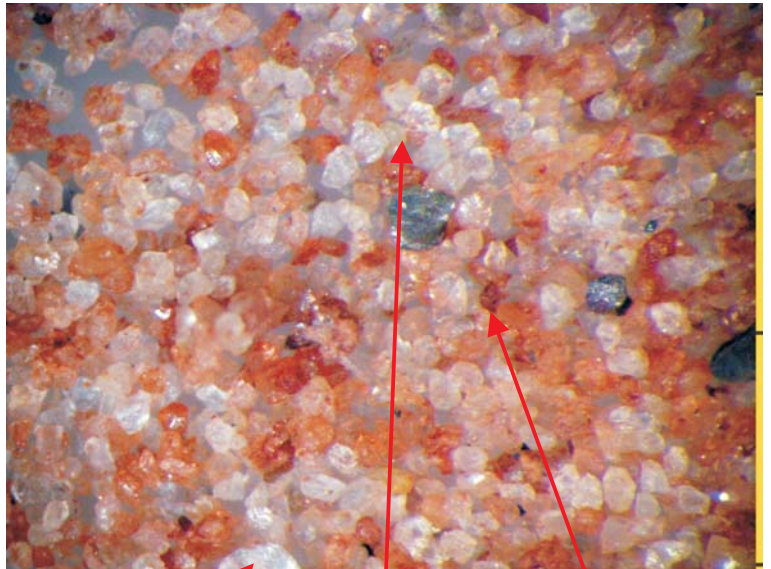
Tekkekeskkond: madalmeres, rahulikes settimise tingimustes.

Lähtematerjal: vanemad settekivimid.

Devoni liivakivi paljand Tartus. Hästi on jälgitav horisontaalkihilisus.

Devoni liivakivi binokulaaris

Liivakivi binokulaaris 20x suurendusega

Vilk

Kvarts

Limoniit

Märkused ja lisainfo

5. Devoni klaasiliivakivi

Kesk-Devoni settekivim

Piusa
liivakivi koopad

Vanus: ligikaudu 390 miljonit aastat.

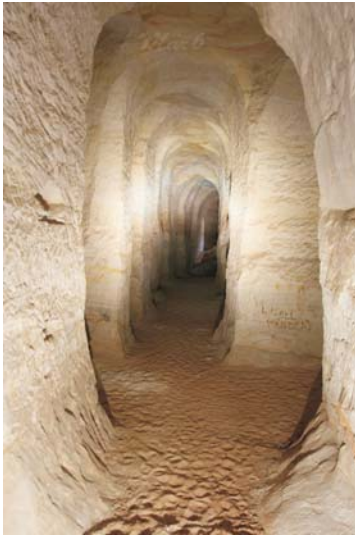
Põhimineraal: kvarts.

Kaasmineraal: limoniit.

Sorteeritus, terasuurus ja -kulutatus: väga hästi sorteeritud ja kulutatud materjal.

Tekkekeskkond: madalmeres, kiire settimise tingimustes.

Lähtematerjal: vanemad settekivimid.

Vanad klaasiliiva kaevanduse käigud
Piusal

Liivakivi binokulaaris 20x suurendusega

Devoni klaasiliiv binokulaaris

Kvarts

Limoniit

Märkused ja lisainfo

6. Glaukoniitliivakivi

Alam-Ordoviitsiumi sette kivim

Vanus: ligikaudu 475 miljonit aastat.

Põhimineraalid: kvarts ja glaukoniit.

Kaasmineraalid: püriit, limoniit ja ohtralt fossiilide skeletifragmente.

Sorteeritus, terasuurus ja -kulutatatus: sorteeritud ja kulutatud terad.

Tekkekeskkond: madalmerelises keskkonnas.

Lähtematerjal: vanemad sette kivimid ja kohapeal tekkinud glaukoniit.

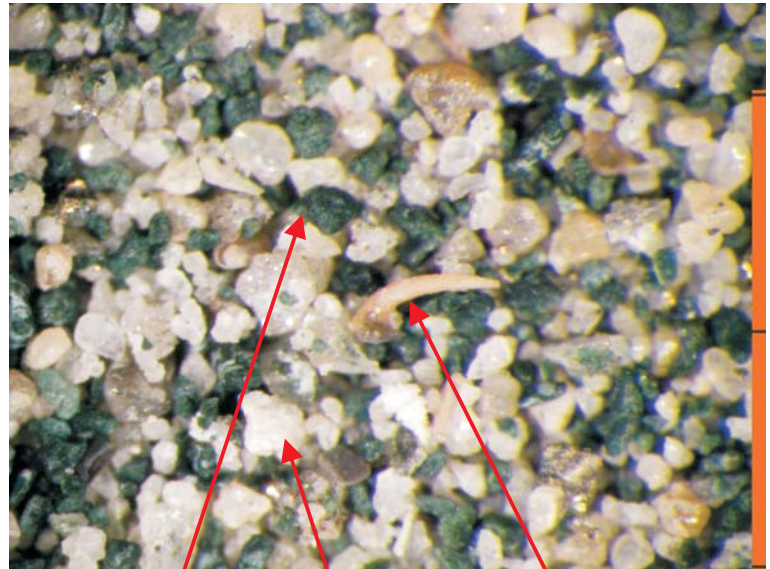

Jägala jura

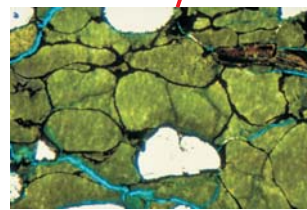
Glaukoniitliivakivi binokulaaris

Glaukoniitliivakivi heledamate savi vahekihtidega Jägala jura paljandist.

Liivakivi binokulaaris 20x suurendusega

Glaukoniit

Kvarts

**Konodont
mikrofossiil**

Märkused ja lisainfo

7. Mererannaliiv

Holotseen

Vanus: kogutud 2012 aastal.

Põhimineraalid: kvarts, päevakivi.

Kaasmineraalid: ohtralt erinevate tardkivimite ja lubjakivide osakesi.

Sorteeritus, terasuurus ja -kulutus: erineva sorteerituse ja kulutatuseastmega terad.

Tekkekeskkond: vee ja maismaa piiril, aktiivse lainetuse all.

Lähtematerjal: tard- ja moondekivimite aga samuti vanemate settekivimite murenemisprodukt.

**Udrja
rannaliiv**

Mererannaliiv binokulaaris

Udrja pank, kus paljanduvad vanemad liivakivid ja paeakivi. Need on põhiliseks uue tänapäevase sette lähtematerjaliks. Samuti leidub rannas rohkelt rändkive, mis alluvad ajapikku kulutusele.

Liivakivi binokulaaris 20x suurendusega

**Vilgurikas moonde-
kivimi tükk**

Kvarts

Päevakivi

Märkused ja lisainfo

8. Liustiku vooluveteliiv Pleistotseen

Vanus: ligikaudu 10 000 aastat.

Põhimineraalid: kvarts, päevakivi.

Kaasmineraalid: püriit, limoniit.

Sorteeritus, terasuurus ja -kulutus: vähesorteeritud, terade kulutusaste erinev.

Tekkekeskkond: liustiku sulavete poolt kuhjatud materjal.

Lähtematerjal: mandrijää poolt kulutatud ja transporditud kivimid.

**Kukemetsa
kruusa-liiva karjäär**

Liustiku vooluvete liiv binoklaaris

Põimkihiline liiv Kukemetsa karjääris.

Liivakivi binoklaaris 20x suurendusega

Graniidi tükk

Kvarts

Päevakivi

Märkused ja lisainfo